

עבודת השם

פראת "פנחס"

זמן שאותם ד' היסודות שרויים בשלום, אין יסוד אחד מתגבר על חברו, הוא בריא ושלם. אבל אם אין אחדות ביניהם אלא מחלוקת, שהאחד רוצה להתגבר על חברו, אז נחלה האדם והוא עלול למות. וזהו שאומר הקב"ה לפנחס: הנני נותן לו את בריתי שלום, שאשכין שלום ואחדות בין יסודות גופו. ובכך לא ימות אלא יחיה לעולם. וכן היה, שנשאר בחיים לעולם, שפנחס הוא אליהו. ועוד אמר הקב"ה למשה: והייתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם וגו', זה שביישוהו השבטים וקראו לו בן פוטי, בן זה שפיטם עגלים לע"ז, אני מייחס אותו שיהיה ראשון לשושלת כהנים גדולים. וכך היה, שרוב הכהנים הגדולים שהיו בבית ראשון ובבית השני יהיו מזרע של פנחס, בשכר זה שקנא את קנאת ה' צבאות, וגרם לכך שנשלח עונם של ישראל, וכן היה עתיד להיות תמיד שמזרעו הוא הכהן הגדול יכפר על ישראל. (אגדות ישראל)

"שם איש ישראל המכה, אשר הכה את המדינית זמרי, בן סלוא:" (פנחס כה"ד) עכשיו מודיע לנו הכתוב מי היה האיש שבא על המדינית שהרגו פנחס. לי שלא הזכיר הכתוב בפרשה הקודמת מי היה. אלא נאמר סתם והנה איש מבני ישראל וגו', אבל עכשיו שהזכיר הכתוב את פנחס לשבח, על שקידש את השם, בא לגנות את הרשע, לאמור, נשיא בישראל לא נרתע מלעשות עוון זה. ועוד בא הכתוב לומר שפנחס לא פגע בסתם אדם, אלא באיש חשוב שהיה נשיא שבט שלם, וכאילו הרג כל השבט, ומ"מ לא נרתע ממעשהו. וכן פירש הכתוב מי הייתה האישה שהרג: הלא היא כזבי בת צור, היינו בתו של מלך, ועד כמה שנאו המדיינים את ישראל שהפקירו בת מלכם לעשותה זונה ובלבד להחטיא את ישראל. ועוד בא הכתוב לשבח את פנחס שהרג בת מלך, והיינו כאילו הרג אומה שלמה, ומ"מ לא נרתע מלעשות כן. ועוד בא הכתוב להודיענו בזה שנאמר ושם איש ישראל המוכה וגו' שבוזה שנהרג האיש לא נתכפר לו עונו אלא את המדינית הוא נשאר דבוק בה גם בעולם הבא ושם יקבל עונשו. שכל הבעל ארמית הוא נדבק בה ככלב ולא נפטר ממנה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב וע"י שקנא פנחס את קינאתה שהרג את זמרי בן סלוא והחדיר ללב כל ישראל את מידת הקנאות, שלא יוכלו לסבול בקרבם עוברי עבירה. אך השבטים חשדו בו הרי מותר לקנאות קינאת ה' רק כמו שהפסוק אומר: בקנאו את קינאתי שפינחס ליבו היה טהור והמעשה לשם שמים ולא לשם שכר וכבוד. וחשדו בפנחס שליבו לא טהור ולא קנא את קינאתו כי היה בן פוטי שהיה עובד ע"ז וכנראה יש בו את מידת האכזריות של עובדי הע"ז ולחיתוך כך החליט לקום ולשפוך דם חברים. (מעם לועז).

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, השיב את חמתי מעל בני ישראל, בקנאו את קנאתי" (פנחס כה"א) ואמרו חז"ל בקנאו את קנאתי שתי קנאות שהיו לפנחס, כאן במעשה זמרי, ומכיון שפנחס הוא אליהו, ובאליהו נאמר במעשה אחאב (מ"ב י"ט י') ויאמר קנא קנאתי לה' אלוהי צבאות כי עזבו בריתך בני ישראל וכו', וכבר אמרו חז"ל שאליהו נענש על אשר אמר כי עזבו בריתך בני ישראל, ואמר הקב"ה הפה שאמר עזבו בריתך הוא יבוא ויעיד שבני ישראל שומרים ומקיימים את הברית בינם לבין הקב"ה, כי אין הקב"ה חפץ שילמדו קטגוריה על בניו, וכבר אמרו חז"ל שהעונש בזה לאליהו היה שהוא צריך להתחלק לכמה ניצוצות של בחינת אליהו ולהיות נוכח בכל ברית וברית, ובשכר קנאה זו זכו בני ישראל לכפרה, שנאמר ויכפר על בני ישראל, כמובא בחז"ל שאמר לו אליהו להקב"ה כיצד אוכל ללכת ולהיות נוכח בכל ברית וברית, שמא יש שם אנשים הלא מעלי ואין אני יכול לסובלם בעוברים על דבר ה', על זה אמר לו הקב"ה בשבילך אני מכפר להם, וזהו שאמר בקנאו את קנאתי ויכפר על בני ישראל, ובוודאי שצריך לומר שהכפרה הזו מועילה כאשר האדם מתעורר בתשובה באותו מעמד, ואז יש כוח בהתעוררות זו לקבל את האדם בתשובה ולכפר על מעשיו הלא טובים שעשה. (וידבר יוסף).

"לכן, אמר: הנני נתן לו את בריתי, שלום." (פנחס כה"ב) כפי שאני נותן רוב שלום על פנחס ואני אומר לו חן חן על כך. ואני משלם לו שכר טוב על שמסר נפשו על כבוד, ומפני שהוא גרם להטיל שלום ביני ובין ישראל בעולם הזה, הוא עתיד להיות אליהו הנביא ולשים שלום ביני ובין ישראל. והוא יהיה השליח לביאת המשיח כי שאומר הכתוב: הנני שולח לכם את אליהו הנביא והשיב לב אבות על בנים. וכן אתן שלום בין ד' יסודות גופו. שכן ד' יסודות יש בו באדם, והם יסוד העפר, והאש, והאוויר והמים. וכל

19:27	כניסת השבת צאת השבת שקיעה ר. תם הנץ
20:32	
19:49	
21:01	
5:47	

הפטרה: "דברי ירמיהו"

"צו את בני ישראל, ואמרת אליהם: את קרבני לחמי לאשי" (פנחס כח, ב) בפרשיות אלו הודיע הקב"ה למשה איזה קורבנות יביאו בכל יום וביום השבת ובכל ר"ח והקורבנות של כל מועד כיצד יהיו בשעה שיכנסו לארץ ויבנה בית המקדש. ולמה נסמכה פרשת הקורבנות למותו של משה, להודיענו שכל זמן שהיה משה קיים לא היו ישראל צריכים לקורבנות, שהיה די בזכותו של משה להגן עליהם במקום הקורבנות, אבל עכשיו שהגיעה שעתו של משה להסתלק מן העולם, ולא יישאר מי שיגן עליהם, ציווה הקב"ה למשה על הקורבנות שיגנו עליהם. שהקב"ה ציווה לנו על הקורבנות מאהבתו שאוהב אותנו, ובפרט מצוה זו של קרבן תמיד שיהיה רפואה לעונותינו. ולכן כל מי שהיה דר בירושלים לא היה בידו עוון, שתמיד של שחר היה מכפר על עונות של לילה ותמיד של בין הערבים היה מכפר על עבירות שעשה אדם במשך היום.

ויש אומרים עוד רמז למה נסמכה פרשה זו לענין מותו

של משה, שאמר הקב"ה למשה: למה אתה מבקש ממני שאמנה מנהיג על הציבור, צווה להם אתה. משל לאשת מלך שעמדה להסתלק מן העולם. בקשה מן המלך שינהוג עם בניה בטוב ולא יכאיבם בדברים קשים. אמר לה המלך וכי לי את צריכה לצוות על כך. צווי על בניך שישמעו בקולי ובוודאי אנהג בהם יפה. אף משה כשעמד להסתלק מן העולם ביקש מאת הקב"ה יפקוד אל אלוהי הרוחות לכל בשר וגו' שיעמיד עליהם פרנס טוב, אמר לו הקב"ה צו את בני ישראל וגו' ר"ל, וכי לי אתה צריך לבקש על כך, אמור לבניי שיחלקו לי כבוד ואל יעבדו ע"ז וממילא אנהג בהם יפה (מעם לוועז).

"וביום, השבת שני כבשים בני שנה, תמימים" (פנחס, כחט) כאן ציווה לנו הקב"ה שמלבד קרבן התמיד שמביאים בשבת כמו שמביאים בכל יום, יש להקריב בו גם קרבן מוסף, שאחרי שמקריבים קרבן תמיד של בוקר, מקריבים עוד שני כבשים עם מנחתו ונסכו, כפי שמביאים עם קרבן התמיד, וזה נקרא קרבן מוסף.

סיפור בהמשכים "רפואה ותמורה" חלק ב

קיצור: בעיר פליץ, בביתו של יהודי עשיר ונכבד, שוד ושב. בתו היחידה, כלילת המעלות, נטרפה דעתה, ומאז נעשו חיי הבית בלתי-נסבלים. **המשך:** לאחר מכן פתח גמרא מסכת מעילה והחל לקרוא סיפור על רבי שמעון בר-יוחאי: פעם אחת גזר מלך רומי על היהודים שלא לקיים מצוות, כמו שמירת שבת וברית מילה. החליטו החכמים לשלוח את רבי שמעון בר-יוחאי לבטל את הגזרה, בהיותו 'מלומד בניסים'. יצא רבי שמעון לדרך, ובדיוק אז הכניס הקב"ה רוח של שד ושמו בן-תמליון בתוך בת הקיסר והיא השתגעה. החלה הבת לצעוק: "יבוא רבי שמעון בן-יוחאי וירפא אותי!". בתוך כך הגיע רבי שמעון לרומא. מיד הביאוהו לארמון כדי לרפא את בת הקיסר. עמד רבי שמעון ליד הבת וקרא: "בן-תמליון – צא מבת המלך!", ואכן הרוח יצאה והיא נרפאה. הקיסר, שהיה אסיר תודה לרבי שמעון, אמר לו: "היכנס לגנזי המלך וקח לך מה שתמצא". עבר רבי שמעון מחדר לחדר עד שמצא את כתב הגזרה, לקחו וקרעו ויצא בחזרה לדרך. סיים הבעש"ט את הלימוד, ופנה אל הפריץ שהביט בו כל העת, ושאל: "האם אתה מוכן להישבע כי לאחר שתתפרא בתך לא תשוב להצר ליהודים אלא תגמול להם אך טוב?". הפריץ, ששלומה של בתו היה חשוב לו יותר מכול, הסכים מיד ונשבע בחייו ובחיי בתו. או-אז פנה הבעש"ט אל הבת החולה ולחש באוזנה: "כשם שגזר רבי שמעון בר-יוחאי על הרוח שתצא מבת המלך, כך גזר אני על הרוח שתצא מבת האדון, ומי שריפא את בת מלך רומי ירפא את בת הפריץ הזה". דממה מתוחה עמדה בחדר. הבעש"ט הורה להתיר את כבליה של הנערה, והנה היא קמה וחזרה להיות בריאה בנפשה, כפי שהייתה. יהודי פיסטין צהלו ושמחו על הנס הגדול וקבעו אותו ליום הלל והודיה, והעשיר מפליץ לא היה יכול להסתיר את התפעלותו. הוא ישב מיד לכתוב מכתב לר' אפרים, הפרנס מטלוסט, והרבה להפליא בחסד ההשגחה ובנפלאותיה על-ידי צדיק הדור. במכתבו כתב, כי רק עתה יוכלו להבין את הדברים הסתומים שאמר הבעש"ט לפני נסיעתו: הנה, לא בעבור היחיד נסע מעמם אלא בעבור הרבים, אלה בני קהילת פיסטין, שנושעו על-ידו. למחרת יצא הבעש"ט עם העשיר לעיר פליץ, ועם רב מבני פיסטין מלווים אותם. בבואו לביתו של העשיר גזר בתפילתו על הבת החולה שתתפרא, ומיד הבריאה כליל, לשמחת הוריה ובני-ביתה. יצא העשיר בחזרה לטלוסט, הפעם כדי להחזיר את הבעש"ט, ושמו התפרסם עוד יותר כמחולל ישועות לעם-ישראל. **סוף!**

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

פינת ההלכות "דיני רחיצה בשבת"

- איסור רחיצת כל גופו בחמין או בפושרין בשבת, הוא גם לקטן, [ש"ע סי' שלא סיט] אולם אם התינוק נתלכלך, או שהדרך לרוחצו בכל יום, מותר לרוחצו בשבת במים חמים או פושרים [מנ"א תקיא סק"ה] שאם ירחצוהו בעוננים הרי יבוא לידי חולי, והוא מכלל מצטער. והיינו במים שהוחמו על ידי דוד שמש. אבל במים שהוחמו על ידי בוילר בלאו הכי אסור להשתמש בשבת, כל שהמים חמים בחום שהיד סולדת בהם. ואם אין אפשרות אחרת אפשר להקל גם במים שהוחמו על ידי הבוילר, שהרי אין האיסור אלא מצד פסיק רישיה, וכל פסיק רישיה איסורו מדרבנן אם הוא לא נחא ליה, ובמקום צער או חולה שרי. ותינוק דינו כחולה. [ילקוט] שבת ג' עמ' קסט]
- לא ישתוף אדם כל גופו בצונן ויעמוד כנגד המדורה, מפני שהמים שעל גופו מתחממים, והרי הוא כרוחץ כל גופו במים חמים. אבל מותר לרוחץ פניו ידיו ורגליו במים צוננים ולעמוד להתחמם כנגד המדורה. וכן מותר להשתטף בצונן אחר שנתחמם אצל האש. [ויש אומרים שצריך לזהר שלא לחמם ידיו אצל האש אחר שנטלם, אם לא שמנבם היטב תחילה. אך אינו מעיקר הדין]. [ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד סד, ועמוד תד].

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת שלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווג וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנזון בן חוה	

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"